

Teoria sociològica micro

Codi: 101125

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500262 Sociologia	OB	2	2

Professor/a de contacte

Nom: Francesc Josep Miguel Quesada

Correu electrònic: miguel.quesada@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Prerequisits

S'ha d'haver superat l'assignatura de "Fonaments de Sociologia" en el primer curs, i és molt aconsellable haver cursat "Pensament Sociològic Contemporani". Especialment, es suposa un mínim coneixement dels clàssics de la sociologia i de les principals corrents del pensament sociològic al segle XX.

Objectius

Tal com revela l'èmfasi en les competències d'adquisició de coneixements, la teoria sociològica hauria de contribuir significativament a perfilar el mapa conceptual bàsic dels estudiants. Per aquest motiu s'articulen dos criteris pedagògics diferents: aquesta assignatura introdueix les principals aportacions teòriques a la sociologia que estan vigents avui dia, i ho fa de forma sistemàtica (atès que els aspectes històrics ja han estat estudiats en "Fonaments de Sociologia" i en "Pensament Sociològic Contemporani").

Competències

- Demostrar que es comprenen els enfocaments de la teoria sociològica, així com els diversos vessants, interpretacions i el context històric.
- Demostrar que es comprenen les anàlisis dels fenòmens socials presentades en llengua anglesa, i observar-ne els punts forts i febles.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.

Resultats d'aprenentatge

1. Comparar els enfocaments teòrics sobre els fenòmens macrosociològics i microsociològics.
2. Definir els principals conceptes microsociològics i macrosociològics.
3. Demostrar que es comprenen les anàlisis dels fenòmens socials presentades en llengua anglesa, i observar-ne els punts forts i febles.
4. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
5. Expressar els debats sobre aquests enfocaments en diversos moments.
6. Identificar l'ús d'aquests enfocaments en diferents moments de la teoria sociològica.

Continguts

1. Introducció a la teoria sociològica sistemàtica.
2. Explicació, mecanismes socials i teoria de l'acció social.
3. Individualisme i emergència.
4. Teoria de l'elecció racional.
5. Teoria de jocs i ciències socials.
6. Teoria de jocs evolucionària i cooperació social.
7. Coordinació i convencions socials.
8. Confiança social i teoria de la senyalització.
9. Teories de l'acció col·lectiva.
10. Marxisme analític.
11. Teoria de la racionalitat ordinària.
12. Teories de la racionalitat limitada, heurístiques i biaixos.

Metodologia

L'assignatura s'estructurarà en base a quatre tipus d'activitats:

- 1) Exposició dels continguts del programa a classe per part del professorat.
- 2) Pràctiques consistents en exercicis d'aplicació pràctica de teories o altres activitats (amb participació i discussió crítica dels estudiants).
- 3) Tutories fora de l'aula.
- 4) Activitats autònomes per part dels estudiants: lectura de textos.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	38	1,52	1, 2, 4, 5, 6

Seminaris	15	0,6	2, 3, 4
Tipus: Supervisades			
Tutories	15	0,6	2
Tipus: Autònomes			
Treball de l'estudiant	70	2,8	1, 2, 3, 4, 5, 6

Avaluació

L'avaluació continuada es basarà en tres tipus d'evidències avaluables:

- 1) [EXAM] Un examen teòric final (50%).
- 2) [PART] Exercicis pràctics durant el curs (15%), relacionats amb els continguts tractats a les classes. Es descriuran i programaran els exercicis al llarg del curs en documents específics.
- 3) [LECT] Un exercici basat en les lectures obligatòries (35%) que tindrà com a objectiu acreditar que els estudiants les han llegit i n'han assimilat els continguts.

Per superar l'assignatura en avaluació continuada caldrà haver obtingut una nota mitjana ponderada mínima de 5 (no cal cap nota mínima per poder computar aquesta mitjana ponderada). En cas de no superar l'assignatura a l'avaluació contínua (per haver-la suspès o per no haver realitzat alguna de les proves), es podrà optar a una reavaluació realitzant les proves de reavaluació de totes les parts no superades.

- Si no s'ha superat un examen teòric, cal recuperar-lo amb un altre examen de les mateixes característiques.
- Si no s'han superat les pràctiques, s'hauran de recuperar amb un exercici que es determinarà al seu moment.

- Si no s'ha superat l'exercici basat en les lectures obligatòries, caldrà recuperar-lo amb un altre exercici de les mateixes característiques.

En compliment dels acords vigents a la UAB, aquesta assignatura preveu un sistema d'avaluació única. Qui sol·liciti avaluació única seguirà el curs en les mateixes condicions que qui el segueixi pel sistema d'avaluació continuada excepte que només haurà de realitzar una única prova al final del curs amb tres parts que inclourà, respectivament: a) qüestions respecte als continguts teòrics del curs [EXAM], b) qüestions respecte a totes les lectures obligatòries [LECT], i c) exercicis com els realitzats a les sessions pràctiques [PART]. Per la resta, no hi haurà control d'assistència presencial al llarg del curs.

Per superar l'assignatura en aquest sistema d'avaluació única cal obtenir una nota mínima de 4 per a cadascuna de les tres parts de la prova, i una mitjana ponderada mínima de 5 (segons els pesos relatius generals). En cas de no superar l'assignatura en l'avaluació única es podrà optar a una reavaluació, tot realitzant una nova prova única (independentment de les parts superades anteriorment).

En qualsevol cas, aprovar l'assignatura mitjançant reavaluació implicarà obtenir una nota final del curs màxima de 8.

Totes les activitats d'avaluació s'han de realitzar o presentar en el dia i hora fixat.

Pel que fa a les proves presencials, les podran fer en un altre moment les persones que aportin un document mèdic que certifiqui que, el dia i l'hora de la prova, no estaven en condicions de fer-la, o que acreditin alguna altra raó que el responsable de l'assignatura consideri de força major. En principi, les activitats laborals no atorguen dret a fer les proves en un altre moment, tret que s'acrediti degudament que la presència a la feina aquell dia i aquella hora era imprescindible.

Plagiar en la realització de qualsevol de les activitats d'avaluació (copiar de persones o d'Internet) suposarà suspendre l'assignatura directament amb un zero. Durant les proves presencials no es permet utilitzar dispositius telefònics "mòbils": tenir-los encesos i accessibles es considerarà copiar.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen teòric [EXAM]	50	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6
Exercici sobre les lectures obligatòries [LECT]	35	3	0,12	1, 2, 3, 6
Participació a les pràctiques [PART]	15	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5

Bibliografia

1. Lectures obligatòries FRAGMENTS SELECCIONATS (a títol indicatiu: cada curs podran variar en part a criteri del professorat, i estaran disponibles al principi del semestre pels estudiants).

Aguiar, Fernando (1991): "La lógica de la cooperación", en AA.VV., *Intereses individuales y acción colectiva*. Madrid, Editorial Pablo Iglesias, pp. 1-41.

Axelrod, Robert (1984): "El éxito de toma y daca en los torneos computerizados", en *La evolución de la cooperación*. Madrid, Alianza, 1986.

Boudon, R. (2006): "El *homo sociologicus*. Ni idiota racional ni irracional", en Noguera, J.A. (ed.) (2010): *Teoría Sociológica Analítica*. Madrid, CIS, pp. 173-195.

Herreros, Francisco (2008): "Confianza, elección racional y teoría de juegos", en F. Aguiar, J. Barragán y N. Lara (coords.): *Economía, Sociedad y Teoría de Juegos*. Madrid, McGraw Hill, pp. 175-187.

Hollis, Martin (1994): "Juegos con agentes racionales", en *Filosofía de las ciencias sociales*. Barcelona, Ariel, 1998, pp.127-155.

Lago, Ignacio (2008): "¿Qué significa explicar en ciencias sociales?", en *La lógica de la explicación en ciencias sociales*. Madrid, Alianza, pp. 53-74.

Miguel Quesada, Francisco J. «¿Deberían interesarse los sociólogos por el marxismo analítico?». *Papers: revista de sociología*, 1996, Núm. 50, p. 155-163, <https://papers.uab.cat/article/view/v50-quesada>.

Miller, Luis M. (2008) Una aproximación sociológica a la noción de convención social. *Rev. Mex. Sociol* [online]. 2008, vol.70, n.4, pp.649-673. ISSN 2594-0651.

Noguera, José A. (2003): "¿Quién teme al individualismo metodológico? Un análisis de sus implicaciones para la teoría social", *Papers. Revista de Sociología*, nº 69, pp. 101-131.
<https://papers.uab.cat/article/view/v69-noguera>

Noguera, José A. y Tena-Sánchez, Jordi (2013): "Racionalitat i irracionalitat en la conducta humana", en *Jon Elster. Un teòric social analític*. Barcelona, UOC, pp. 44-59.

Noguera, José A. (2007): "Racionalidad y deliberación en la acción colectiva", *Revista Internacional de Sociología*, vol. 46, pp. 107-129.
<https://revintsociologia.revistas.csic.es/index.php/revintsociologia/article/view/6>

Thaler, Richard H. y Sunstein, Cass R. (2008): "Sesgos y errores", en *Un pequeño empujón*. Madrid, Taurus, 2009.

2. Textos de referència

Nivell bàsic

Linares, Francisco (2018). *Sociología y teoría social analíticas*. Madrid, Alianza.

Noguera, José A. (ed.) (2010). *Teoría sociológica analítica*. Madrid, Centro de Investigaciones Sociológicas.

Nivell avançat

Elster, Jon (2007). *La explicación del comportamiento social*. Barcelona, Gedisa, 2010.

Goldthorpe, John (2016). *La sociología como ciencia de la población*. Madrid, Alianza, 2017.

Van Tubergen, Frank (2020). *Introduction to Sociology*. London, Routledge.

3. Bibliografía complementària recomanada per temes

Explicació i mecanismes socials

Goldthorpe, John H. (2007). *De la sociología: números, narrativas e integración de la investigación y la teoría*. Madrid, Centro de Investigaciones Sociológicas, 2010.

Hedström, Peter (2005). *Dissecting the Social. On the Principles of Analytical Sociology*. Cambridge, Cambridge University Press.

Schelling, Thomas (1978). *Micromotivos y macroconducta*. México, FCE, 1989.

Elecció racional i teoria de jocs

Aguiar, Fernando; Criado, Henar y Herreros, Francisco (2003). "Sociología y elección racional", en Salvador Giner (ed.), *Teoría Sociológica Moderna*. Barcelona, Ariel.

Aguiar, Fernando; Barragán, Julia y Lara, Nelson (coords.) (2008). *Economía, Sociedad y Teoría de Juegos*. Madrid, McGraw-Hill.

Marí-Klose, P. (2000). *Elección racional*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.

Sánchez-Cuenca, I. (2004). *Teoría de juegos*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.

Teoria de jocs evolucionària i cooperació social

Axelrod, Robert (1984). *La evolución de la cooperación: el dilema del prisionero y la teoría de juegos*. Madrid, Alianza, 1996.

Axelrod, Robert (1986). *La complejidad de la cooperación*. Buenos Aires, Fondo de Cultura Económica, 2003.

Confianza i senyalització

Aguiar, Fernando (1993). "Confianza y racionalidad", en E. L. Espinoza y J. Rodríguez (eds.), *Problemas de teoría social contemporánea*. Madrid: CIS.

Pentland, Alex (2010). *Señales honestas. El lenguaje que gobierna el mundo*. Barcelona, Milrazones, 2008.

Teoria de l'acció col·lectiva

Hirschman, Albert O. (1970). *Salida, voz y lealtad*. México, FCE, 1977.

Olson, Mancur (1965). *La lógica de la acción colectiva*. México, Limusa, 1992.

Linares, Francisco (2007). "El problema de la emergencia de normas sociales en la acción colectiva", *Revista Internacional de Sociología* nº 46.

<https://revintsociologia.revistas.csic.es/index.php/revintsociologia/article/view/7>

Marxisme analític

Elster, Jon (1982): "Marxismo, funcionalismo y teoría de juegos. Alegato en favor del individualismo metodológico", *Zona abierta* n° 33 (1984).

Racionalitat limitada, racionalitat cognitiva, heurístiques i biaixos

Boudon, Raymond (2009). *La racionalidad en las ciencias sociales*. Buenos Aires, Nueva Visión, 2010.

Gigerenzer, Gerd (2007). *Decisiones instintivas. La inteligencia del inconsciente*. Barcelona, Ariel, 2008.

Programari

No hi ha necessitats específiques de programari.